

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik

Postbus 2235

6201 HA Maastricht

Het SOK-bestuur:

Rob Heckers	Voorzitter	043-343 81 71	robmac@planet.nl
Ger Beckers	Secretaris	043-3670 857	pghbeckers@telfort.nl
Hans Ogg		040-29105555	h.ogg@chello.nl

SOK-adres secretariaat:

Moesdaal 65, 6228 HX Maastricht. Telefoon: 043 367 08 57. E-mail: pghbeckers@telfort.nl

E-mail SOK:

sok@nhgl.nl

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". www.subbrit.org.uk

Bestuur Stichting ir. D.C. van Schaik:

Wilfred Schoenmakers	Voorzitter	043 - 344 07 41	wilfred.schoenmakers@home.nl
Richard Ramakers	Secretaris	043 - 407 19 64	
Mat van Lier	Penningmeester		
Ton Breuls	(Ad interim) Bestuurslid		

Stichting ir. D.C. van Schaik:

www.vanschaikstichting.nl

Technische Commissie Stichting ir. D.C. van Schaik:

Olav Hensing, Mgr. Soudantstraat 5, 6226 GC Maastricht. Telefoon: 06-557 78 846

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, telefoon: 00 - 3212-454 059
E-mail: tbreuls@skynet.be

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, telefoon 043-3645419
E-mail: john.hageman@planet.nl

De SOK op Internet:

www.sok.nl

SOK-ledenpasjes:

SOK-leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is.
De aanvraag moet vergezeld van een pasfoto bij de secretaris worden ingediend.

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.
Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Ternaaien beneden (foto: Rob Heckers).

Nieuwe leden en adreswijzigingen

E-mailadreswijziging:

Lidnummer: 1542
Fons Leunissen
Wijnbesstraat 105
6543 TL Nijmegen
fons.leunissen@kpnmail.nl

Programma ledenavond 8 januari

Uiteraard zal stil gestaan worden bij de mijnbouwwet en de gevolgen voor onze studiegroep.

Kevin Amendt geeft een lezing met als titel de Maasberg. Het betreft de helling van de Sint Pietersberg die is verdwenen door de afgravingen. Aan de hand van vele oude foto's wordt onder andere getoond hoe deze helling eruit zag, welke gebouwen er stonden, het gebied rond de Wilhelminaweg, de eerste afgravingen in de jaren twintig tot de jaren 50. Dit alles wordt duidelijk uitgelegd met behulp van plattegronden, van zowel boven- als ondergronds, gecombineerd met luchtfoto's.

John Caris heeft drie kleinere items die volgens eigen zeggen over van alles en nogwat gaan. Laat u verrassen.

Rob Heckers

Ledenavond 13 november een schriftelijke impressie

Rob Heckers, onze voorzitter, was de spreker van de avond. Noodgedwongen zijn de foto's van onze bestuursleden van de website gehaald. De inbraakgolf in de Van Schaikgroeven heeft uiteraard financiële consequenties.

Er is momenteel een negatieve groep berglopers actief. Zo is het huis van onze voorzitter met eieren bekogeld, is hij lijfelijk bedreigd, ontvangt hij haat-mail en zijn er bij Caestert auto's van onder andere SOK-leden bekrast.

Een en ander culmineerde nadat in Klein-Slavante berglopers betrapt zijn op illegaal berglopen. Men raakte gepikeerd nadat deze personen door het bestuur van de RRB ook voor het lopen in de Zonneberg tijdelijk geroyeerd werden. Terwijl de mensen die bestraft werden hier overigens helemaal buiten staan, hebben anderen schijnbaar het heft in eigen handen genomen. Deze mensen weten schijnbaar niet dat de SOK en de RRB twee aparte organisaties zijn.

Jaap Brandsma, RRB secretaris en SOK-lid heeft zijn auto al enkele malen bekrast bij een groeve teruggevonden. Aangezien hij tijdens de ledenavonden zijn auto altijd voor de ingang van het Museum parkeert (in verband met het verslepen van de audio- en beeldapparatuur) vreest hij voor meer schade. Daarom bezoekt hij voorlopig geen SOK bijeenkomsten meer en zoeken we dus een nieuwe presentator voor de bewegende beelden.

Onze voorzitter is ook verbaal en fysiek aangevallen en hij vreest dat ook zijn vrouw partij in het conflict dreigt te worden. Die heeft inmiddels aangegeven dat ze door voorgenoemde zaken en de enorme hoeveelheid tijd die Rob in de SOK moet steken, vindt dat Rob zijn taak als voorzitter moet opgeven. Dat heeft hij nog in beraad.

Onze secretaris Ger Beckers verlaat het bestuur per 1 januari. Dan blijven er dus nog maar twee actieve bestuursleden over. Ger blijft wel de SOK-stand bemannen en de ledenadministratie bijhouden.

Het bestuur gaat gezien de vermelde problematieken en de gevolgen van de nieuwe Mijwewet (komt later nog aan de orde) zelf niet actief op zoek naar aanvulling van het bestuur maar gaat voorlopig door met zijn tweeën en wacht af of zich iemand aanmeldt. Aanmelden graag op persoonlijke titel!

Voor wat betreft de regulering van het berglopen in Caestert zijn er bestuurlijke contacten met de eigenaar. "Onze" ambassadeur in België, Ton Breuls, had hier al goed voorbereidend werk gedaan. Ook Ed de Grood sprak serieus mee.

We hadden graag een bezoekersregeling in Caestert naar analogie van de RRB. Daartoe is zelfs een delegatie rondgeleid tijdens een RRB avond met tekst en uitleg. Helaas heeft de betreffende ambtenaar inmiddels een andere baan en zijn opvolger blijkt niet geïnformeerd.

Er zit dus ondanks veel actief lobbyen weinig schot in de zaak. Wordt vervolgd.

De Mijnewet vormt een uiterst complex thema.

Het Ministerie van Economische Zaken heeft buiten o.a. gas-, olie- en kolenwinning het wettelijk toezicht op onze onderaardse kalksteengroeven in haar pakket. Het toezicht wordt geregeld door Staatstoezicht op de Mijnen. Het Staatstoezicht op de Mijnen, die, dat moet gezegd worden, oog had voor het berglopen en de SOK en de Stichting Ir. D.C. van Schaik positief tegemoet trad moet door allerlei nieuwe wetgevingen strenger gaan optreden.

Het Ministerie is inmiddels de kalksteengroeven aan het afstoten en terugbrengen op provinciaal niveau. Dat wil in concreto zeggen dat het Staatstoezicht op de Mijnen door het Ministerie van Economische Zaken is “teruggefloten” en orde op zaken moet stellen eer er begonnen wordt met het opstarten van een nieuwe Groevenwet. Eerst daarna wordt het hele zaakje overgeheveld naar de Provincie.

Alle belanghebbende instanties staan als collectief schouder aan schouder op de barricaden om hun eigenbelang te verdedigen: de SOK, de Stichting Ir. D.C. van Schaik, Staatsbosbeheer, het Limburgs Landschap, Natuurmonumenten en anderen.

Wat kretelogie: “Ze willen ons niet hebben”, “Géén boodschap aan berglopers”, etc.

Onze voormalige bondgenoot, het “Staatstoezicht” stond plots lijnrecht tegenover ons.

31 Augustus een brief met eisenpakket van het Ministerie van Economische Zaken. Hierin staat o.a. dat het berglopen in een groeve waar geen vergunning voor is verleend (op dit moment is er voor geen enkele groeve een bergloopvergunning) bij wet verboden is en gezien wordt als een delict. In dit schrijven staan nog enkele pittige op korte termijn te regelen zaken die voor de SOK zo goed als onmogelijk te realiseren zijn.

In iedere groeve bijvoorbeeld zou een totale en gedegen gesteentemechanisch onderzoek dienen plaats te vinden. En wie zal dat betalen?

Een harde en starre opstelling. Ingegeven door “Wie is er aansprakelijk” en een gevolg van de grote rampen: café brand in Volendam en vuurwerk ramp in Enschede. In verband met veiligheidsaspecten zou het - al of niet gereguleerde - berglopen tot het verleden gaan behoren. M.a.w. de SOK heeft geen bestaansrecht meer en zou alleen in de illegaliteit verder kunnen of moeten gaan. We gaan door, al staan we er niet goed voor. Het schrikbeeld dreigt dat onderzoeken en lezingen naarmate de tijd vordert gedaan moeten worden met illegaal verkregen onderzoeksresultaten!

Misschien als de wet overgaat naar de Provincie dat er dan wel misschien weer mogelijkheden komen om het berglopen weer in een of andere vorm toe te staan. Het bestuur zit er boven op en doet wat het kan. Helaas is het momenteel koffiedik kijken wat de verdere ontwikkelingen zullen zijn.

Na 1 januari 2009 zouden we niet meer legaal activiteiten kunnen ontplooiën en ontstaat de dreiging dat het berglopen weer “ondergronds” moet gaan gebeuren. Al onze behaalde studiegroep resultaten worden niet gewaardeerd.

Inmiddels is er al ontheffing aangevraagd om tenminste de jaarlijkse vleermuistellingen te mogen houden en probeert men een lans te breken voor extensief gebruik van de onderaardse kalksteengroeven, zoals activiteiten van de SOK en intensief gebruik, zoals rondleidingen door de VVV's. Extensief gebruik zou gedoogd moeten worden. De aanvraag ligt er (Sint Pietersberg).

De stichting Ir. D.C. van Schaik beheert groeven en heeft aanvragen ingediend voor de Nieuwe groeve en de Keldertjes van Slavante. Ook voor de Flessenberg voor een periode van 10 jaar. Het tot nu toe geboden 100 uur per jaar en max. 5 bezoekers per keer wordt als onaanvaardbaar geacht. Het antwoord laat op zich wachten! Inmiddels is de Flessenberg -door andere oorzaken- helaas geen Van Schaïkgroeve meer!

Als laatste iets positiefs en wel dat de gemeente Valkenburg haar mergelgroeven als archeologisch onderzoeksgebied heeft bestempeld, ze als zodanig heeft aangemeld en een vergunning aangevraagd. Iedere gemeente in Nederland moet namelijk een archeologisch plan opstellen. SOK-leden zouden dan in het Valkenburgse onderzoeken kunnen gaan doen. Ligger hier misschien ook mogelijkheden in het Maastrichtse.....

John Hageman

Elly Magnee

Bij deze een bijdrage naar aanleiding van het overlijden van Elly Magnee.

Ze was wel geen SOK-lid, maar heel veel mensen waaronder ondergetekende en andere SOK- leden zijn door deze vrouw geïnspireerd. Zo heeft ze mij lang geleden net als zo velen mee de berg in genomen en alles wat ze er van wist met mij en ook veel anderen gedeeld. Ik weet dat ik bij de SOK echt niet de enige ben die door haar aan het berglopen en het doen van onderzoek in de onderaardse kalksteengroeven is begonnen. Oké , in de ogen van veel mensen was ze maar een eigenwijze vreemde vrouw die iedereen de berg in sleepte zonder dat men haar persoonlijk kende.

Bij haar thuis was ik altijd weer verwonderd hoeveel brokken mergel er lagen opgeslagen; kamers vol. In de avond uurtjes terwijl heel Nederland naar de tv keek, zat ze aan tafel met een vergrootglas om in stukken mergel alles wat er maar in voor kwam te determineren. Vakken en laden vol, van namen voorzien, had ze opgeslagen. Haar kennis op het gebied van fossielen was zeer groot.

Ik ben haar dankbaar dat ze mij op haar pad een stuk heeft meegenomen . Ze is te vroeg overleden aan de gevreesde ziekte. Ik vind het op zijn plaats dat er bij het heengaan van iemand met zo'n groot hart voor de berg in de SOK-Info aandacht aan wordt geschonken. Veel vernielzuchtige jeugd heeft ze veranderd in bergminnende berglopers. Ze is begraven in de grond van haar geliefde Sint-Pietersberg .

Joop Smit

Het Zeeëgelboekje van Sjeuf

Het in de vorige SOK-Info gepresenteerde Zeeëgelboekje van Sjeuf Felder was (eind jaren zeventig, begin jaren tachtig?) niet het relatiegeschenk ,maar de toelichting bij het relatiegeschenk: een echte zeeëgel!

Ankersmit b.v. (nu Ankerpoort), de mergelverwerkende industrie in Borgharen, had het idee opgevat om al haar relaties iets bijzonders te schenken: een authentiek exemplaar van *Hemipneustes striatoradiatus* (Leske). De directie hoorde zo vaak van in eigen groeve (de toenmalige Nekami-groeve te Bemelen) gevonden zeeëgels dat zij inschatte er wel voldoende te kunnen vinden, zeker als daar de tijd voor genomen werd.

Ruim een jaar werd uitgetrokken en uiteindelijk waren er een duizend geschikte zeeëgels verzameld. Deze werden eerst toevertrouwd aan Sjeuf Felder in het Natuurhistorisch Museum. Daar werden ze door Lou (Boonen) en Sjeuf grondig schoongemaakt en vervolgens even grondig bestudeerd. Een unieke gelegenheid voor vergelijkend onderzoek binnen één soort. Daarna verzorgde Sjeuf het (mini-)boekje en gingen ze terug naar Ankersmit om over de wereld verzonden te worden. Ze zullen ongetwijfeld nog hier en daar op of in een kast staan.

Ed de Grood

Bezoekers opgespoord

Pierre Kemp

Wie de Jezuietenberg bezoekt is geneigd naar de vele fraaie tekeningen te kijken en niet naar de namen van de kunstenaars. Dat waren toch immers allemaal Jezuiten? Nee, niet allemaal dus. Eén van de zogenaamde profane kunstenaars was Pierre Kemp, broer van de al even bekende Matthias.

Petrus Johannes Kemp werd in 1886 te Maastricht geboren. Na het verlaten van de lagere school werkte hij vanaf de zomer van 1900 als plateeschilder op de Société Céramique. In 1905 nam hij tekenles aan het Stadsteekeninstituut in Maastricht waar hij les kreeg van jhr. Robert Graafland. In deze periode ontpopte hij zich eveneens als een getalenteerd dichter en publiceerde voor het eerst in 1910 in het dagblad *De Limburger Koerier*. Hierna verscheen zijn werk regelmatig in deze krant.

Door inspanningen van de Jezuietenpater Jos van Well kan Kemp zich in 1915 een jaar lang aan de schilderkunst wijden. Deze geldschietters zijn na dit jaar enigszins teleurgesteld in het talent van de jonge Pierre en de subsidie wordt vervolgens stopgezet. Het is in deze periode dat hij kennis maakt met het werk van de priesterdichter Guido Gezelle.

Van Well, die geloofde in de dichtkunst van Kemp, had er voor gezorgd dat hij als journalist kon beginnen bij het katholieke dagblad *De Tijd*. In 1915 vertrok Kemp voor korte tijd naar Amsterdam, maar kwam in hetzelfde jaar nog door heimwee overmand terug naar Maastricht (tja dat begrijpen wij wel) en zei de journalistiek vaarwel. Inmiddels had Van Well zich ingespannen voor de eerste publicatie van het werk van Pierre Kemp.

Eenmaal terug in het Zuiden moest Kemp zelf in zijn onderhoud voorzien en trad in 1916 in dienst van de 'Société des Carbonnages Réunis Laura et Vereeniging' te Eyselshoven. Hij zou hier blijven tot aan zijn pensioen en opklimmen tot chef loonbureau. Hij schilderde ondertussen ook nog en had zelfs nog enkele tentoonstellingen maar gaf in 1936 definitief de brui aan het schilderen. Vooral omdat de dichter niet serieus genomen werd als schilder. Pierre Kemp produceerde hierna veel schrijfwerk dat alom geprezen werd en met vele prijzen beloond: de poëzieprijs van de Gemeente Amsterdam, de Constantijn Huygensprijs voor zijn gehele oeuvre, de P.C.Hooftprijs, de Culturele Prijs van de Provincie Limburg en Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Kemp dichtte intussen verder, maar had te lijden van een ernstige oogziekte. Door zijn afnemend gezichtsvermogen en door een aaneenschakeling van kwalen en kwaaltjes werd hij steeds afhankelijker van anderen bij het schrijven.

In februari 1967 moest Kemp worden opgenomen in het ziekenhuis waar hij op zijn langdurig ziekbed van Ridder tot Officier in de Orde van Oranje Nassau bevorderd werd. Hij overleed 21 juli 1967.

Op bijgaande foto is de tekening te zien die Pierre maakte in 1915, zijn 'Amsterdamse' jaar. Deze tekening staat niet zo heel ver verwijderd van het zogenaamde 'Heksenpoortje'.

La pêche au pétromax

U zult zich wellicht afvragen of we in de SOK-Info met een talencursus bezig zijn, maar wellicht is er bij u een “lichtje gaan branden” toen u het woord pétromax in de titel las.

Nog een vreemd woord dan? Speleophilately International. Laten we maar niet geheimzinnig doen en “licht in de duisternis brengen”. In het woord Speleophilately herkent u ongetwijfeld speleo, een sport, waar de meeste dikbuikige SOK-leden weinig te zoeken hebben. Niet waar? En philately heeft iets met postzegels te maken, dat wist u ook al. Speleophilately zijn dus postzegels (en stempels) van de hele

wereld, die in de ruime zin van het woord met speleo en haar omgeving te maken hebben. Denk maar aan grotten, karst, vleermuizen, oer-tekeningen, personen, enzovoorts. Daar zijn ook verzamelaars voor, net zoals SOK-leden postkaarten, krantenknipsels, plattegronden of carbidlampen vergaren.

Het bijzondere is dat er ook een prachtig tijdschrift over bestaat: Speleophilately International. In november 2009 is inmiddels nummer 84 (!) verschenen. Het Engelstalig blad wordt uitgegeven door niemand minder dan SOK-lid Jean-Paul van der Pas in Schimmert. Het gaat bijna altijd over natuurlijke grotten en soms, heel soms, laat de redactie zich verleiden tot artificiële zaken, zoals groeven of grotwoningen. Als er maar lang genoeg gezeurd wordt (hé Jean Paul...?).

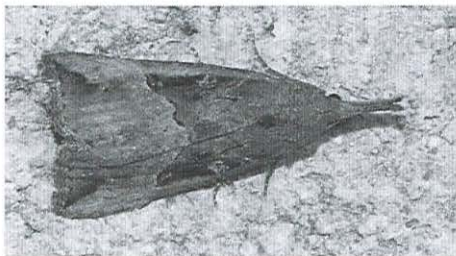
Een enkele keer zit er bij een nieuwe uitgave een verrassing gevoegd, zoals een bijzondere postkaart, een telefoonkaart met “grotzaken” of, zoals in het laatste nummer, een postzegel uit Frankrijk. Ik heb begrepen dat niet iedere abonnee dat krijgt, maar dat maakt het juist zo leuk en persoonlijk! Eigenlijk komt de zegel niet uit Frankrijk maar uit Mayotte. Voor de enkeling, die niet weet waar Mayotte ligt, volgt hier even een korte uitleg.

Wikipedia zegt dat Mayotte een overzees gebiedsdeel van Frankrijk is en in de Indische Oceaan ligt, tussen Madagaskar en Mozambique. Het behoort tot de eilandengroep van de Comoren, maar niet tot de republiek van de Comoren. Het is ongeveer 40 bij 20 kilometer groot en er wonen bijna 200.000 mensen. En er kan in euro's betaald worden.

Ook voor de postzegel van 0,56€. Op de postzegel is een visser in een bootje te zien, die 's nachts aan het vissen is. Mét een pétromax. En dat is nadrukkelijk vermeld op de zegel: la pêche au pétromax. En dan zijn we weer een beetje terug bij “onze” grotten. Leuk is ook dat men een petroleumvergasser, net zoals wij, petromax noemen. Maar er zijn toch zeker ook andere merken op het eiland verkrijgbaar? Wikipedea zegt er niets over. Die weet ook niet alles, blijkbaar.

Even kennismaken met de..... Hopsnuituil, *Hypena rostralis*

Op onze bergtochten in de onderaardse kalksteengroeven ontmoeten we niet alleen collega berglopers. De aandacht van de doorsnee bergloper dient m.i. breder georiënteerd te zijn en als zodanig zal hij dit onderaardse landschap in zijn vele uitnodigende facetten beschouwen. De biologische aspecten bijvoorbeeld van onze grotten zijn zeker de moeite waard, maar vaker onderbelicht: de gemiddelde bezoeker beperkt zich grotendeels tot de aanwezige vleermuizen.

Jammer, want ook andere dierlijke bezoekers zijn beslist de moeite waard. Goed, onbekend maakt onbemind en daarom maar eens kort (ik werk momenteel aan een uitgebreid artikel over deze vlinder) een nachtvlinder voorgesteld die voor het “overwinteren” ook onze kalksteengroeven gebruikt, omdat daar die specifieke condities voorhanden zijn om dat succesvol te doen.

In de ingangspartijen aanwezig laat hij zich niet gemakkelijk vinden. Een geoefend oog zal zich door de schutkleuren niet van de wijs laten brengen en een exemplaar ontdekken. Niet gemakkelijk, want ze zijn klein (voorvleugel tot 15 mm) en komen schaars voor.

Opvallend is dat als ze met de snuit naar beneden hangen de beide oogjes in het zaklamplicht prachtig oplichten als twee schitterende diamantjes! Waarom dit lid van vlinderfamilie Uilen snuitvlinder genoemd wordt blijkt overduidelijk uit de afgebeelde foto.

Het voorvoegsel Hop wijst op de plant Hop (ja, die gebruikt wordt bij de bierfabricage) waarop het vrouwtje - en alleen op deze plant – haar eitjes afzet en de rupsen fourageren (zich voeden). Schaars, zei ik, maar op 19 november trof ik in Ternaaien-beneden minimaal 20 exemplaren aan, zonder expliciet te tellen..... En steeds die oogjes

John Hageman

Mijnbouwwet

U heeft in het ledenavondverslag kunnen lezen dat op de ledenavond uitgebreid is stil gestaan bij dit thema. Waarschijnlijk had u hier het vervolg verwacht. Tijdens de voorbereiding van dit blad was het nog té onzeker wat de toekomst gaat brengen en kan nog niets concreets gezegd worden. Hoogstwaarschijnlijk kan dat wel rond de tijd als dit blad bij u in de bus valt maar dan is het te laat om het nieuws nog mee te nemen in deze uitgave. Uiteraard zal op de ledenavond tijd ingeruimd worden mocht er iets te melden vallen. Belangrijk nieuws zal ook via de SOK-website vermeld worden.

Rob Heckers

Ton Breuls

Mergelgrotten en kinderboeken

J. van Helu: De god van de Mergelgroeven. (1974?)

Laat ik over dit werkje kort zijn want veel stelt het niet voor. Het is eigenlijk een "sportief" voetbalboek dat begint in de grotten. Welke grotten het betreft wordt niet vermeld. Verder worden er zaken beschreven die nogal vreemd overkomen. Een voorbeeld: "... Er viel een vreemde stilte, die af en toe onderbroken werd door licht gekraak in de verte. Dat kwam omdat mergelbergen altijd in beweging waren, altijd ontstonden er nieuwe scheurtjes en spleetjes. Daarom moest je als gids geregeld de groeven in gaan om het plafond van de gangen te inspecteren. Deed je dat niet, dan kon je verrast worden door een grotere of kleinere instorting. Voorzichtigheidshalve eiste Joris dat Jan, net als hijzelf, een mijnwerkershelm droeg".

Over de schrijver heb ik geen informatie kunnen vinden. Qua taalgebruik lijkt het mij een Nederlander, het boek is echter via een Antwerpse uitgever uitgebracht. Het lijkt mij dat deze schrijver geen idee had waar hij over schreef, wat betreft de grotten dan.

Het verhaal:

Die Joris uit het citaat is gids in de grotten. Hij blijkt stiekem 'God van de Mergelberg' te zijn. Via een vreemde droom blijkt Jan Coppens, de hoofdpersoon, uitverkoren om Joris op te volgen. Er bevindt zich een schat in de 'Mergelberg' en die moet beschermd worden. Hein, een bevriende journalist, blijkt bij te klussen als bankrover. Zijn buit verbergt hij in de Mergelberg. Zodra Jan dit door heeft is het verhaal uit.

Erik Honée

erik@mykamer.eu

Volgende keer: "Suske en Wiske, De Jolige joffer"

SOK- documentatiecentrum

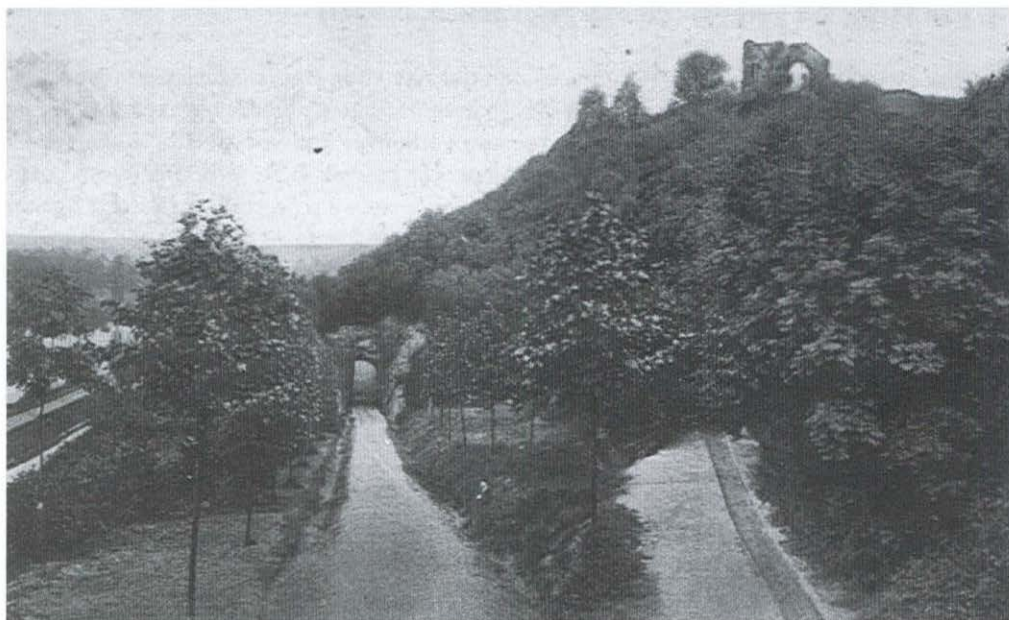
Ontvangen van J. Knubben het tijdschrift "Savoir Vivre aux Chateaux", jrg. 13, najaar 2009, met op blz. 58 t/m 61 het artikel "Chateau St. Gerlach en de Geulhemmergroeve". Tekst J. Knubben, foto's H. Ramakers.

Ontvangen van S. Jerzykowski het tijdschrift "Markant Berg en Terblijft, Vilt en Geulhem", nov./dec. 2009, nr. 1, met daarin een artikel over de "Bevrijding" en over "Veteranen opnieuw in de Geulhemmergroeve", blz 7 t/m 12.

Uiteraard de gulle gevers weer bedankt.

Peter Jennekens

Knabbehoup 13

“t Ezelweggetje” Uit: “Maastricht Vroeger en Nu”

Deze publicatie is in eigen beheer uitgegeven in september 1951 door dhr. Frans Lahey uit Maastricht. Wie was Frans Lahey? Daar wil ik graag de volgende Knabbehoup op terug komen met nog twee artikelen over de grotten van zijn hand. Nu citeer ik uit zijn publicatie het volgend artikel (met foto van ansichtkaart).

U ziet hier de Koningin Wilhelminaweg welke in 1897 werd aangelegd ter gelegenheid van het bezoek van onze vroegere koningin Wilhelmina om het mogelijk te maken per rijtuig boven bij de grot te komen.

Vanaf het plateau had men links zicht op de Koningin Wilhelminaweg en rechts op een weggetje genaamd “ t Ezelweggetje”, dat zijn naam te danken had aan het ezeltje dat dagelijks van de boerderij bij de ruïne naar beneden moest lopen om voor het vee water uit de Maas te halen.

Jacques Maes,
SOK-Gronoma

Meet the underground press

“Zuid-Limburg in teken van mergel en grotten” (Zondagsnieuws van 27 september 2009), “Mergelpret” (Zondagsnieuws van 18 oktober 2009) en “Speciale ondergrondse tocht door mergelgangen” (De Trompetter van 18 oktober 2009): de maand oktober is op initiatief van de **Stichting Ondergronds Limburg** al een aantal jaren benoemd als *Oktober mergelmaand*. In Maastricht en Valkenburg zijn dan ondergronds en bovengronds allerlei activiteiten die met mergel en -grotten samenhangen. In Maastricht is in

het **NOORDELIJK** een speciale rondleiding met de titel “de Vrek van de Berg” .

“Geen pony in grafkapel” (Heuveland van 4 november 2009): bij controle door ambtenaren van de gemeente Valkenburg is gebleken dat de exploitant van het voormalig Protestantse kerkje niet zo veel waarde hecht aan de er achterliggende historische **GRAFKELDER LOISEL**. Hij bleek er zijn pony te stallen en daarnaast de groeve als opslagruimte te hebben ingericht. De eigenaar heeft de laatste waarschuwing gekregen en gaat hij weer in de fout, dan wordt er een dwangsom opgelegd.

“Kerstmarkten rekenen ondanks recessie op 140.000 bezoekers” (Heuveland van 4 november 2009): ondanks de recessie rekenen de organisatoren van de kerstmarkten in de **GEMEENTEGROT** en de **FLUWEELENGROT** op 140.000 bezoekers. Alhoewel de Engelsen Valkenburg de laatste maanden veelal links hebben laten liggen, verwacht men geen negatief effect op het aantal bezoekers.

“Eerbetoon aan een berg vol verhalen” (Dagblad de Limburger en Heuveland van 16 november 2009): zijn jeugdijaren bracht de componist **Tom AMERICA** door in Valkenburg. Hij kreeg een opdracht om een klankbeeld van de *berg der bergen* te maken: de (bovengrondse) Cauberg. Het werd een klankspel van een half uur met interviews, filmbeelden en muziek. In de **GEMEENTEGROT** presenteerde hij zijn werk voor een honderdtal enthousiaste toeschouwers.

“Scrooge” in de Fluweelengrot (Heuveland van 16 november 2009): tijdens de kerstmarkt in de **FLUWEELENGROT** wordt het bekende kerstverhaal A Christmas Carol van Charles Dickens uitgebeeld met een decor van levensechte poppen. Verder is de grot ingericht in de sfeer van het verhaal, dat beter bekend staat als “Scrooge”.

“Château St. Gerlach en de Geulhemmergroeve” (Savoir Vivre aux Châteaux® najaar 2009): voor de gasten van Château St. Gerlach is het interessant te weten hoe meer dan 400 jaar geleden mergelblokken uit de nabijgelegen **GEULHEMMERGROEVE** werden uitgekomen. Het artikel met de bekende prachtige kleurenfoto's van **Henk RAMAKERS** gaat dan ook over het even prachtige boek van **John KNUBBEN** “In en om de Geulhemmergroeve”.

“Vleermuizen in de Sint-Pietersberg” (Zondagsnieuws van 29 november 2009): een artikel over de Romeinen, die begonnen met het uithakken van mergelblokken; over een ondergronds netwerk van 8000 gangen; over een stille, koude en onherbergzame wereld, u begrijpt het, het gaat over de mergelgrotten. En ook over de vleermuizen die er overwinteren. En daar wordt gelukkig geen onzin over geschreven, maar nuttige wetenswaardigheden, die bij de berglopers als bekend mogen worden beschouwd.

“Wij betaalden de prijs. Betaalt u ons met uw herinnering” (Markant Berg en Terblijt, no 1 nov/dec 2009): vier Amerikaanse veteranen bezochten de **GEULHEMMERGROEVE**. Ze waren daar op uitnodiging van de **stichting de Rotswooning**. Dat gebeurt een maal in de vijf jaar, vandaar dat een veteraan “again” op een mergelwand schreef. Daarnaast werd bij de grotingang een herdenkingslinde geplaat.

“Kelder ingestort in Zichen” (*Het Belang van Limburg van 4 december 2009*): in de Kerkstraat in Zichen is in een woning de hoekwand van een kelder gedeeltelijk ingestort. Niemand geraakt gewond, het huis blijft bewoonbaar. De oorzaak is waarschijnlijk dat de graet (van **Kuil BESSEMS** - red) is ingestort, met alle gevolgen van dien. Vijfentwintig kubieke meter vloeibare beton is inmiddels in de kelder gestort en er wordt een muurtje opgetrokken om de doorgang voorgoed af te sluiten.

Met dank aan de trouwe correspondenten Nini van Bergen, Roland Bessems, Anneke Breuls, Geertje Breuls, Philippe Duchateau, Gilberte Nicolaes, Jacques Maes en Herman de Swart.

Voor knipsels, copieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax 012-454059. E-mail: tbreuls@skynet.be.

Volgende ledenavond: Vrijdag 8 januari 2010 Aanvang 19.30 uur!

De SOK-Info redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen vertegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het bezoeken van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en/of vernielingen aan een van de groeven dit direct melden, liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2^e Olav Hensing, Technische Commissie: 06 - 557 78 846.

3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina 2.

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Pim Houben	00-3212 21 21 3342
Flesschenberg	Jan Laumen	043-364 18 03
Gewandgroeven	Hub Geurts	043-601 24 16
Heerderberg (niet toegankelijk)	Henk Ramakers	043-407 19 64
Heideberggroeve	Hub Geurts	043-601 24 16
Houbenbergske	Marc Koch	046-486 22 01
Groeve de Keel	Luc Walschot	00-3212 44 13 50
Groeve Eys	Ger Wishaupt	046-475 13 99
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers	043-364 52 39
Koeleboschgroeve	Ed de Groot	00-3243 81 13 73
Nieuwe Groeve	Han Bochman	043-601 01 58
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg	John Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve	Marco Slieker	045-522 39 74
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-347 25 60

De Sint-Pietersberg:

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg en het Noordelijk Gangenstelsel. Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK. Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon: 06-558 25 192.

De SOK-Info

is een uitgave van de
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.